

PROTOKOL
IZMEĐU
MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA REPUBLIKE KOSOVA
I
MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA REPUBLIKE ALBANIJE
za
IMPLEMENTACIJU ZAJEDNIČKE GRANIČNE KONTROLE NA ZAJEDNIČKOM
GRANIČNOM PRELAZU VËRMICË/PRIZREN – MORINË/KUKËS

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Kosovo i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Albanije (u daljem tekstu kao "Strane"),
U sprovođenju "Sporazuma između Vlade Republike Kosovo i Saveta ministara Republike Albanije o podizanju zajedničkih graničnih prelaza između Republike Kosovo i Republike Albanije i izvršavanju zajedničkih akcija granične kontrole", potpisan danom 29. decembra 2018. godine, (u daljem tekstu kao "Ugovor")
Slažu se:

Član 1
Cilj Protokola

Protokol se sprovodi na sve zajedničke procedure granične kontrole u ZGP-u Morinë/Kukës, u cilju olakšanja procedura granične kontrole po principu jedno zaustavljanje - jedna kontrola.

Član 2
Definicije

Prema ovom Protokolu korišćeni izrazi imaju sledeća značenja:

1. „**Granična kontrola**“ – delatnost koja se obavlja u ZGP-u Morinë/Kukës, kao odgovor na nameru prelaska ili akta prelaska granice, bez obzira na okolnosti koje se sastoje od granične provere i graničnog nadzora.
2. „**Mesto ulaska**“ – ugovorna Strana, koja vrši graničnu kontrolu na ulazu.
3. „**Mesto izlaska**“ – ugovorna Strana, koja vrši graničnu kontrolu na izlazu.
4. „**Zajednički granični prelaz**“ – je zajednički granični prelaz Morinë/Kukës, postavljen na teritoriji Republike Albanije, na kome granični službenici Strana vrše granične provere na ulazu i izlazu, jedni za drugim, u skladu sa relevantnim državnim zakonodavstvom prema bilateralnom sporazumu.
5. „**Zona zajedničkog graničnog prelaza**“ – (u daljem tekstu ZZGP) je prostor obeležen u kružnom obliku oko zajedničkog graničnog prelaza, prečnika 1 km, u kojoj su službenici obeju Strana ovlašćeni da vrše graničnu proveru, u skladu sa nadležnostima.
6. „**Zona granične kontrole**“ – je zona utvrđena i obeležena od Strana, u kojoj se mogu vršiti granične provere u skladu sa državnim zakonodavstvom Strana.

7. „**Granična provera**“ – je delatnost koja se vrši na zajedničkom graničnom prelazu kako bi se garantovalo da lica, uključujući njihova prevozna sredstva i predmete u njihovom posedu, mogu dozvoliti da ulaze ili izlaze sa teritorija Strana.

8. „**Službenik**“ - zaposleni Granične policije, Carinske službe i drugih graničnih službi ovlašćenih od Strana

9. „**Roba**“ – roba, prevozna sredstva i materijalne vrednosti koje podležu carinskim pravilima.

10. „**Princip - jedno zaustavljanje - jedna kontrola**“ - granična provera koju istovremeno vrše službenici obe zemlje, samo na jednoj lokaciji, u kojoj se sprovode sve procedure;

11. „**Zajednička komisija eksperata**“ - (u daljem tekstu: ZKE) je osnovana u sprovođenju člana Sporazuma i nadležna je za implementaciju ovog Protokola

12. „**Administrator**“ - albanska strana, koja je na osnovu Sporazuma odgovorna za održavanje ZGP-a Morinë/Kukës.

Član 3

Lokacija ZGP-a i procedure u ZZGP-u

1. Za zajedničke delatnosti, prema ovom Protokolu, lokacija ZGP je utvrđena na teritoriji Republike Albanije, gde albanski i kosovski službenici zajednički vrše granične kontrole.

2. Strane potpisnice, prema Protokolu, utvrđuju:

a. Procedure povratka u zemlju porekla ili drugu zemlju u skladu sa Sporazumom o readmisiji zaustavljenog lica, lice pod istragom ili lica kome je odbijen ulazak, kao i procedure prenosa zaplenjene robe u procesu vršenja graničnih kontrola.

3. Službena okruženja korišćena za graničnu kontrolu od obe strane biće označene službenim znakovima i državnim simbolima u skladu sa državnim propisima.

4. Tekstovi na oznakama službenih zgrada trebaju biti na službenim jezicima ugovornih strana, gde u zavisnosti ovladavanja okolinom, tekst na službenom jeziku uvažene zemlje biće na prvom mestu korišćen od strane zaposlenih u susedne zemlje.

Član 4

Razmena informacija

Službenici Strana će, prilikom preduzimanja mera i vršenja kontrole kako se utvrđuje u ovom Protokolu, razmenjivati informacije i pružati međusobnu pomoć.

Član 5

Sprovođenje zakonskih akata

1. Svi zakonski akti Strana u vezi graničnim kontrolama će se sprovoditi u ZZGP-u. Kršenje ovih akata na teritoriji ZZGP-a imaće iste pravne posledice kao da su se kršenja dogodila na teritoriji svake ugovorne Strane.

2. Dnevne delatnosti koje službenici Republike Kosovo izvršavaju u ZZGP-u, smatraće se kao izvršeni na teritoriji Republike Kosovo.

3. Granična zona Strane, smatra se prostorom od trenutka realizacije izlaznih procedura druge Strane.

Član 6

Preduzete mere tokom granične kontrole

1. Službenici svake Strane imaju pravo da zaustave, uhapsu ili ograniče slobodu nekog lica tokom granične kontrole, ali samo u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonima Strana.

2. Kada službenici Strane preduzmu mere prema stavu 1. ovog Člana, službenici druge Strane biće odmah obavešteni o ovoj radnji.

3. U slučaju kada se granična kontrola vrši odvojeno, službenici Strana mogu zaustaviti, uhapsiti lica ili zapleniti robu, na osnovu nacionalnog zakonodavstva Strana.

Član 7

Obavezna granična kontrola

1. U ZZGP-u granična kontrola je obavezna. Ako se kontrole vrše odvojeno, ulazna kontrola ima prednost.

2. Lica, vozila i roba podležu zajedničkoj graničnoj kontroli samo jednom. Ako se nakon pokretanja postupka granične provere na ulazu postoji sumnja za krivična dela ili se utvrdi da se lice koje treba da se uhapsi nalazi u ZZGP-u, službenici države izlaska su ovlašćeni da ponove postupak granične provere, nakon što unapred obaveste službenike države ulaska.

3. Uz obostrani pristanak, u slučajevima nepredviđenih i izuzetnih okolnostima i kada ima opasnost po javnu bezbednost, strane se mogu dogovoriti da se ukine princip jedno zaustavljanje-jedna kontrola i ponovo uspostave posebne kontrole.

Član 8

Olakšavanje procedura granične kontrole

1. Polazeći od posebne situacije tokom letne turističke sezone, koja dovodi opterećenje u saobraćaju na zajednički granični prelaz i kada su iscrpljeni svi resursi koji se vežu za osoblje, opreme, ambijenti i organizaciju, primeniti olakšavanje graničnih procedura prelaza/provere za period 1. jun - 30. septembar.

2. Olakšavanje procedura graničnog prelaska/provere prema tački 1 člana 8, primenjivati i u slučajevima službenih/državnih praznika Strana i tokom dana vikenda.

3. U slučajevima kada su granični prelazi/provere olakšani, granične policije Strana ne može izvršiti registraciju, već samo brzu proveru validnosti dokumenta i identiteta nosioca.

4. Olakšavanje procedura graničnog prelaska referirajući se tački 1 člana 8, primenjuje se samo za državljane obe Strane.

5. Kada su procedure prelaska granice olakšane, granične kontrole na ulasku, kao princip, dobivaju prednost prema graničnim kontrolama na izlazu.

6. Olakšavanje procedura graničnog prelaska prema tački 1, člana 8, može biti i privremeno, u skladu sa opravdanim okolnostima, i sprovodi se postepeno.

7. Na zajedničkom graničnom prelazu, Strane trebaju voditi registre o razlozima, vremenu početka i vremenu završetka olakšavanja procedura graničnog prelaska.

8. Tokom primene olakšavanja procedura graničnog prelaska, od strane odgovarajućih šefova Strana ili onih koji ih zamenjuju, organizovati kontrolu na osnovu situacije i zaključaka izvedenih iz analize rizika za aktivnost kretanja državljana koji ulaze i izlaze kroz Zajednički granični prelaz Morine. Oni pripremaju pokazatelje i profile rizika i na tu osnovu upravljaju resursima kojima raspolažu za izvršavanje zadatka.

Član 9 Odbijanje ulaska

Licima, državljanima Republike Albanije ili Republike Kosovo, kojima od strane službenika zemlje ulaska odbijen ulaz, neće biti uskraćeno pravo povratka na mesto porekla. Roba, čiji je uvoz zabranjen od strane službenika zemlje ulaska, biće dozvoljeno da se vrati na mesto izlaska.

Član 10 Zaplena robe, vozila, hartija od vrednosti i novca

1. U slučajevima principa - jedno zaustavljanje - jedna kontrola, roba, vozila, hartije od vrednosti i novac će se zapleniti od strane koja je identifikovala i biće tretirani u skladu sa zakonodavstvom ove Strane.

2. Novčane vrednosti, hartije od vrednosti i druga dobra koja su privremeno zaplenjena od strane službenika Strana neće biti podloženi izvoznim pravilima tokom njihovog povratka u susednu zemlju.

Član 11 Identifikaciona karta i uniforma

1. Službenici obe Strane će imati identifikacionu kartu, koja im daje pravo ulaska, boravka i rada u ZZGP-u, kao i povratka u susednu zemlju.

2. Autoriteti Strana, mogu usvojiti i izdati ulazne dozvole za zaposlene koji vrše privremene usluge u ZGP.

3. Službenici obe strane će nositi uniforme tokom vremena kada oni vrše delatnost u ZZGP-u. U posebnim slučajevima, uz saglasnost nadležnih autoriteta, službenici mogu nositi civilnu odeću, sa odgovarajućim znakovima, POLICIJA, CARINA, vidljivim na prednjoj i poledini, noseći vidljivo službenu identifikacionu kartu.

Član 12 **Oružje službe, oprema i upotreba sile**

1. Službenici granične policije u ZGP-u, će nositi kratko službeno oružje (oružje koje se nosi oko pojasa) i ličnu policijsku opremu i suzavac, pozivajući se na propisana pravila i nacionalno zakonodavstva Strana.
2. Strane tokom procedure detaljne granične kontrole mogu koristiti službene pse, u skladu sa procedurama kontrole.
3. Sila, uključujući smrtonosnu silu, kao i sredstva prinude, uključujući vatreno oružje, mogu se koristiti u skladu sa odgovarajućim zakonodavstvom Strana. Upotreba sredstava prinude treba biti u proporciji sa stepenom pretnje i ozbiljnosti krivičnog dela koje se sprečava ili suzbija, na suzdržan način, koristeći proporcionalnu potrebnu silu, kako bi se službena dužnost mogla izvršiti bez negativnih posledica.

Član 13 **Službena oprema**

1. Strane mogu da instaliraju i koriste od strane svojih službenika neophodnu tehničku opremu za obavljanje aktivnosti granične kontrole u ZZGP-u.
2. Albanska strana će dozvoliti Kosovskoj strani instaliranje, zamenu i održavanje telekomunikacione opreme, posebno za potrebe granične kontrole u ZZGP-u.
3. Upotreba ove opreme će se smatrati unutrašnjim prometom na teritoriji Strane.

Član 14 **Prava i obaveze**

Dotični službenici Strana tokom obavljanja dužnosti u ZGP-u imaju jednaka prava i obaveze.

Član 15 **Korišćenje opreme za službene potrebe**

1. Sredstva i oprema Strana određena za službene potrebe u ZZGP-u koristiće se i transportovati bez carina, ograničenja ili drugih poreza. Isto važi i za službena vozila koja službena lica koriste u vršenju svojih dužnosti.
2. Dokumenti, tehnička i informaciona oprema koja sadrži podatke koje službena lica koriste za obavljanje poslova u ZZGP-u, kao i službena pošta i ostala oprema neće biti proverena ili zaplenjena od službenika druge strane.

Član 16
Finansijski rashodi i održavanje u ZGP-u

Finansijski rashodi i održavanje zajedničkih prostorija u ZGP-u, vršiće se u skladu sa Protokolom između Ministarstva Finansija Vlade Republike Kosovo i Ministarstva Finansija i Privrede Republike Albanije, potpisanog u Peći, Kosovo, dana 26.11.2018. godine.

Član 17
Dopune i izmene Protokola

Strane se mogu dogovoriti da izvrše izmene i dopune ovog Protokola. Ove izmene stupaju na snagu u skladu sa članom 19. ovog Protokola.

Član 18
Rešavanje sporova

1. Svaki spor u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog Protokola rešavaće Zajednička komisija Eksperata (ZKE).
2. Ukoliko ZKE u roku od tri meseca ne uspe da nađe rešenje koje su prihvatile obe strane, sporovi će se rešavati bilateralnim razgovorima putem diplomatskim kanalima.

Član 19
Stupanje na snagu

Ovaj Protokol stupa na snagu danom potpisivanja i biće sproveden nakon uspostavljanja graničnih kontrola Strana u ovom ZGP-u i obaveštavanjem diplomatskim putem.

Ovaj Protokol je dostignut na neodređeno vreme.
Strane mogu suspendovati, u celini ili delimično, primenu ovog Protokola iz razloga javnog reda ili javnog zdravlja, o čemu će biti obaveštene diplomatskim putem.

Ovaj Protokol je potpisan dana 20.06.2022 u Prištini, u dva originala na albanskom, srpskom i engleskom jeziku, gde su svi tekstovi jednako autentični i ekvivalentni.

U slučaju spora oko tumačenja ovog Protokola, tekst na Engleskom jeziku ima prednost.

**Za Ministarstvo Unutrašnjih Poslova
Republike Kosova**

Ministar

Xhelal SVEČLA

**Za Ministarstvo Unutrašnjih Poslova
Republike Albanije**

Ministar

Bledar ÇUÇI